

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALNOM
GOSPODARSTVU, S KONACNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona o izmjenama i dopunama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

Ocjena stanja

U pravnom sustavu Republike Hrvatske područje komunalnog gospodarstva uređeno je Zakonom o komunalnom gospodarstvu (pročišćeni tekst NN br. 26/03).

Jedan od najvažnijih poslova ove Vlade je borba protiv bespravne izgradnje, te su u tijeku zakonske izmjene svih propisa kojima se želi riješiti nastalo stanje.

Jedan od propisa koji je potrebno žurno izmijeniti i dopuniti je Zakon o komunalnom gospodarstvu kojim se želi onemogućiti bespravno izgrađenim građevinama priključenje na komunalnu infrastrukturu.

Naime, u planu je donošenje novog Zakona o komunalnom gospodarstvu i to do kraja 2004. godine, ali zbog stanja u bespravnoj izgradnji potrebno je žurno izvršiti korekciju u postojećem Zakonu.

Uz narećeni problem bespravne izgradnje javlja se i problem da jedinice lokalne samouprave teško naplacuju komunalni doprinos jer nositelj izgradnje, odnosno investitor izbjegava platiti komunalni doprinos posebice kada mu je izdana građevna dozvola, pa dolazi do velikih poteškoca u izgradnji i financiranju komunalne infrastrukture.

Takoder je uoceno kod djelatnosti održavanja cistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada da građani iako im je osigurana ta djelatnost izbjegavaju koristiti istu, a slijedom toga i placati narećenu uslugu.

Pokazala se i nužnost detaljnijeg zakonskog definiranja održavanja groblja i krematorija te prijevoza pokojnika.

Komunalne djelatnosti opskrbe plinom i opskrbe toplinskom energijom, donošenjem Zakona o energiji i Zakona o tržištu plina (NN br. 68/01) više se ne mogu smatrati komunalnim djelatnostima iz razloga što jedinica lokalne samouprave više nema nadležnost uređenja odnosa za te dvije djelatnosti.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Zakonom o izmjenama i dopunama se uređuje sljedeće:

1. detaljnije se definira pojam komunalne djelatnosti održavanja groblja i krematorija, te prijevoz pokojnika,
2. uređuje se pitanje donošenja Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi za jednogodišnje kalendarsko razdoblje, a bazira se na Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru, kao i na Planu razvoja,
3. utvrđuje se obveza jedinice lokalne samouprave o srazmjernom povratu sredstava komunalnog doprinosa u odnosu na izgrađenost objekata komunalne infrastrukture i u odnosu na ostvareni priliv sredstava,
4. propisuje se zabrana priključivanja na komunalnu infrastrukturu građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi,
5. izdavanja akta na temelju kojeg se može graditi veže se uz naplatu komunalnog doprinosa,
6. uvodi se obvezno korištenja komunalne usluge održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada,
7. u kaznenim odredbama propisuju se kazne za načelnika i gradonačelnika, te je izvršeno određeno sukladivanje kaznenih odredbi glede predloženih izmjena.

Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu zabranjuje se priključenje bespravno sagrađenih građevina, te se uvode novčane kazne kojima će biti kažnjeni svi bespravni graditelji koji se priključuju na komunalnu infrastrukturu, odnosno komunalne tvrtke koje izvrše priključenje na komunalnu infrastrukturu.

Prikupljanje sredstava od strane jedinica lokalne samouprave po osnovi komunalnog doprinosa veže se uz izdavanje akta na temelju kojeg se može graditi.

Uvodi se obvezatnost korištenja komunalne usluge održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada, reguliraju se nedoumice glede komunalne djelatnosti opskrbe plinom i toplinskom energijom, kao i pojašnjenje komunalne djelatnosti održavanja groblja i krematorija, te prijevoz pokojnika. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture vezuje se za svaku kalendarsku godinu na bazi Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru i Plana razvoja čime će se na jasan način otkloniti nedostaci u provedbi ovog Zakona.

III. OCJENA POTREBITIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovog Zakona o izmjenama i dopunama neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u Državnom proračunu, budući da su sredstva za provođenje Zakona o komunalnom gospodarstvu već predviđena Državnim proračunom, a posebice proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U smislu odredbe članka 159. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN br. 6/01 i 91/03) predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu po hitnom postupku iz razloga sprečavanja daljnje bespravne izgradnje i priključenja tako bespravno izgrađenih objekata na objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Nužna hitna intervencija kako bi se spriječilo daljnje narušavanje prostora. Hitan postupak se traži i zbog jednostavnije naplate komunalnog doprinosa kao redovitog prihoda, u svrhu otklanjanja dosadašnjih gospodarskih poteškoca u poslovanju jedinica lokalne samouprave.

**V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU, S KONACNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Clanak 1.

U Zakonu o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 26/03 - pročišćeni tekst), u clanku 3. stavku 1. točke 3. i 4. brišu se.

Točka 11. mijenja se i glasi:

«Održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika».

Dosadašnje točke 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13. postaju točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11.

Stavci 4. i 5. brišu se.

U stavku 12. u podstavku prvom iza riječi: «sahrane pokojnika» točka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: »te ukop i kremiranje pokojnika.»

Podstavak drugi mijenja se i glasi: «Pod prijevozom pokojnika razumijeva se preuzimanje i prijevoz umrle osobe od mjesta smrti do mrtvacnice na groblju ili krematoriju.»

Dosadašnji stavci 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., i 15., postaju stavci 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13.

Clanak 2.

U clanku 5. iza riječi:»otpadnih voda» riječi «i opskrbe plinom» brišu se.

Clanak 3.

U clanku 6. stavku 1. iza riječi:»točke 1., 2.» brojevi:»3., 4.» se brišu, a brojevi:»7., 8. i 9.» zamjenjuju se brojevima:» 5., 6. i 7.».

Clanak 4.

U clanku 11. stavku 1. alineje 4. i 5. brišu se.

Alineja 10 mijenja se i glasi:»prijevoz pokojnika i».

Dosadašnje alineje 6., 7., 8., 9. 10. i 11. postaju alineje 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Clanak 5.

U clanku 20. stavku 1. točke 3. i 4. brišu se, a točka 9. mijenja se i glasi: «prijevoz pokojnika».

Dosadašnje točke 5., 6., 7., 8., 9. i 10. postaju točke 3., 4., 5., 6., 7. i 8.

Clanak 6.

U clanku 30. u stavaku 2. tocke 3. i 4. brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

« Predstavnicko tijelo jedinice lokalne samouprave na temelju Programa mjera za unapredenje stanja u prostoru i potrebe uređenja zemljišta u skladu s postavkama dokumenata prostornog uređenja kao i u skladu sa Planom razvojnih programa koji se donose na temelju posebnih propisa, donosi Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za svaku kalendarsku godinu, a koji obvezatno sadrži:

- opis poslova s procjenom troškova za gradnju objekata i uređaja, te za nabavu opreme,
- iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje Programa s naznakom izvora financiranja djelatnosti.»

Clanak 7.

Clanak 31. mijenja se i glasi:

«(1) Komunalni doprinosi su novcana javna davanja koja se placaju za gradenje i korištenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz clanka 30. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Komunalni doprinos je prihod jedinice lokalne samouprave.

(3) Komunalni doprinos placa vlasnik gradevne cestice na kojoj se gradi gradevina, odnosno investitor.

(4) Placanjem komunalnog doprinosa vlasnik gradevne cestice odnosno investitor sudjeluje u podmirenju troškova izgradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture utvrđenih Programom iz clanka 30. stavka 4. ovog Zakona, kojim se ostvaruje potreba i razina uređenja prostora grada odnosno općine utvrđene dokumentima prostornog uređenja u godini za koju je Program donesen.

(5) Sredstvima komunalnog doprinosa financira se i pribavljanje zemljišta na kojem se grade objekti i uređaji komunalne infrastrukture iz clanka 30. stavka 1. ovog Zakona, rušenje postojećih objekata i uređaja, premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija, te radovi na sanaciji tog zemljišta.

(6) Jedinica lokalne samouprave ne placa komunalni doprinos kada je investitor gradnje objekta i uređaja komunalne infrastrukture iz clanka 30. stavka 1. ovog Zakona.

(7) Predstavnicko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu kojom se obavezno utvrđuje:

- područja zone u gradu, odnosno općini, ovisno o pogodnosti položaja određenog područja i stupnju opremljenosti objektima i uređajima komunalne infrastrukture,
- jedinica vrijednost komunalnog doprinosa po vrsti objekata i uređaja komunalne infrastrukture i po pojedinim zonama, određena u kunama po m³ gradevine,
- način i rokovi placanja komunalnog doprinosa,

- opci uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinacnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa i
- izvore sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa.»

Dosadašnji stavci 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Članak 8.

U članak 32. stavku 3. točka 4. mijenja se i glasi:

« popis objekata i uređaja komunalne infrastrukture koje će jedinice lokalne samouprave izgraditi u skladu s Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture»

U. stavku 3. točka 5. mijenja se i glasi:

«Obvezu jedinice lokalne samouprave o srazmjernom povratu sredstava u odnosu na izgrađenost objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz točke 4. ovog stavka i ostvareni priliv sredstava.»

Stavak 4. mijenja se i glasi:

«Akt na temelju kojeg se može graditi ne može se izdati prije nego je za istu građevinu izvršena uplata komunalnog doprinosa ili kod obrocne uplate nakon izvršene uplate prve rate. Potvrdu o uplaćenom komunalnom doprinosu izdaje upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalno gospodarstvo na cijem se području građevina gradi».

Članak 9.

Iza članka 33. mijenja se naslov i glasi: «Obveza priključenja i korištenja»

Članak 10.

Članak 34. stavak 1. mijenja se i glasi:

“Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi :

1. odluku o priključenju na komunalnu infrastrukturu za opskrbu pitkom vodom i odvodnju otpadnih i oborinskih voda i
2. odluku o obvezatnom korištenju komunalne usluge održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada.”

Stavak 2. mijenja se i glasi:

Odlukom iz stavka 1. točke 1. ovog članka utvrđuje se:

- postupak,
- tehničko-tehnološki uvjeti,
- rokovi za pojedine priključke,
- naknada za priključenje,

- način plaćanja naknade i
 - kaznene odredbe,
- a odlukom iz stavka 1. točke 2. ovog članka utvrđuje se:
- postupak i
 - kaznene odredbe.

U stavku 3. iza riječi "voda", točka se briše, a dodaju se riječi:
"te je obavezan koristiti uslugu održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada".

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:
"Gradevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju se priključiti na komunalnu infrastrukturu, kao i gradevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu".

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 11.

U članku 36. stavku 1. brojevi « 3. i 4. » brišu se, a iza riječi «uredaj za mjerenje potrošnje» zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: «a kod opskrbe toplinskom energijom obvezatna je i ugradnja uređaja za regulaciju potrošnje.» se brišu.

U stavku 2. iza riječi «članak 35.» riječ «stavak 2.» mijenja se riječju: «stavak 1.».

Članak 12.

U članku 40. stavku 1. točka 7. briše se, a u točki 8. iza riječi "protivno odredbi članka" dodaju se riječi: «34. stavak 4. i «.
Točka 8. postaje točka 7.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:»Vlasnik građevine koji je postupio protivno odredbi članka 34. stavak 3. i članka 34. stavak 4. ovog Zakona kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.»

U stavku 4. iza riječi «stavak 1.» dodaje se riječ «i stavak 4.»

Dosadašnji stavci 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 5., 6., 7. i 8.

Clanak 13.

Iza clanka 40. dodaje se podnaslov :

“Novcane kazne za odgovorne osobe u jedinici lokalne samouprave”, te clanak 40a. koji glasi:

"Novcanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 kuna kaznit ce se za prekršaj odgovorna osoba u jedinici lokalne samouprave koja utroši sredstva:

1. komunalne naknade,
 2. komunalnog doprinosa,
 3. naknade za priključenje i
 4. sredstva iz clanka 20. stavka 4. ovog Zakona
- protivno njihovoj namjeni.

Za prekršaj iz ovog clanka odgovorna osoba je nacelnik, odnosno gradonacelnik.”

Clanak 14.

1) Jedinice lokalne samouprave dužne su u roku od 3 (tri) mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona .

2) Propisi jedinice lokalne samouprave koji nisu usklađeni s odredbama ovoga Zakona prestaju važiti nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga clanka.

Clanak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u « Narodnim novinama », s time da ce se odredbe kojima se propisuje brisanje komunalne djelatnosti «opskrba toplinskom energijom» početi primjenjivati nakon što se donese posebni zakon kojim ce se urediti djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Uz članak 1.

Članak 3. stavak 1. točke 3. i 4. brišu se iz razloga što je donošenjem Zakona o energiji i Zakona o tržištu plina (NN br. 68/01) djelatnosti opskrba plinom i opskrba toplinskom energijom više se ne bi mogle smatrati komunalnom djelatnošću pa je bilo potrebno te djelatnosti izbrisati iz zakonskog teksta svugdje gdje se iste pojavljuju.

Točka 11. i stavak 12. mijenjaju se u cilju razjašnjenja što se kod djelatnosti «održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika» podrazumijeva. Ovom izmjenom je predloženo da se pod pojmom održavanje groblja i krematorija smatra uz ostalo i ukop i kremiranje pokojnika, a da je za prijevoz pokojnika propisano da se isti odnosi na preuzimanje i prijevoz umrle osobe od mjesta smrti do mrtvacnice na groblju ili krematoriju. Opremanje umrle osobe više nije komunalna djelatnost, dakle može se slobodno obavljati na tržištu.

Uz članak 2., 3. 4. i 5.

Nomotehnicko uskladjivanje vezano uz izmjene članka 1.

Uz članak 6.

Stavak 4. mijenja se na način da se napušta rješenje da se Program gradnje objekata i uredaja komunalne infrastrukture donosi za četverogodišnje razdoblje nego se utvrđuje jednogodišnji period za koji se isti donosi.

Uz članak 7.

Članak 31. izmijenjen je u cijelosti iako su stavci 4., 5., 6. i 7. ostali isti. Uvodi se financiranje komunalnog doprinosa i za pribavljanje zemljišta na kojem će se graditi objekti i uredaji komunalne infrastrukture kao i slučaj oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa kada je jedinica lokalne samouprave investitor gradnje objekata i uredaja komunalne infrastrukture.

Uz članak 8.

U članku 32. stavku 3. točka 4. mijenja se na način da se briše uvjet «rok izgradnje objekata i uredaja komunalne infrastrukture», a popis objekata i uredaja komunalne infrastrukture vezuje sa Programom mjera unapređenja stanja u prostoru.

Točka 5. također se mijenja se na način da jedinica lokalne samouprave ukoliko nije izvršila u cijelosti svoju obvezu u pogledu izgradnje objekata i uredaja komunalne infrastrukture je dužna izvršiti srazmjerni povrat sredstava u odnosu na izgrađenost objekata i uredaja komunalne infrastrukture kao i u odnosu na ostvareni priliv sredstava.

Stavak 4. mijenja se na način da se akt na temelju kojeg se može graditi ne može izdati prije nego što je izvršena uplata komunalnog doprinosa a sve u cilju izvjesnije naplate komunalnog doprinosa od strane jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 9.

Ovom odredbom mijenja se podnaslov iz razloga što se uvodi obvezatno korištenje komunalne usluge održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Uz članak 10.

U članku 34. mijenja se stavak 1. iz razloga što se brisala djelatnost opskrbe plinom i opskrbe toplinskom energijom (vidi obraloženje uz članak 1.). Isto tako u točki 2. uvedena je obvezatnost korištenja komunalne usluge održavanja cistoce u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Iza stavka 3. dodan je novi stavak 4. koji propisuje da se građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju priključiti na komunalnu infrastrukturu iz razloga što je uočeno da se mnogi građevni objekti priključuju na objekte i uredaje komunalne infrastrukture a da isti nemaju konačne akte na temelju kojih su se mogli graditi, također propisuje se da se ne mogu priključiti i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije odnosno za u koje je u postupku obustava građenja ili uklanjanja iste građevine, a sve prema posebnom propisu (Zakon o gradnji NN br 175/03, članak 161. i 162.).

Uz članak 11.

Predložene izmjene u ovom članku odnose se na nomotehničko uređenje zakonskog teksta.

Uz članak 12.

S obzirom na zabranu priključenja na komunalnu infrastrukturu građevina izgrađenih bez akta na temelju kojeg se mogu graditi trebalo je za nepridržavanje te odredbe predvidjeti i kazne.

Isto tako izvršeno je i određeno uskladiavanje sa novim odredbama.

Uz članak 13.

Ovom odredbom propisuju se novčane kazne za učinjene prekršaje odgovornih osoba u jedinici lokalne samouprave iz razloga što prema Zakonu o prekršajima jedinica lokalne samouprave ne može biti kažnjena za prekršaje.

Isto tako propisano je da odgovorna osoba u jedinici lokalne samouprave je načelnik, odnosno gradonačelnik.

Uz članak 14.

Ovim člankom predviđen je rok od 90 dana, unutar kojeg roka jedinica lokalne samouprave treba uskladiti svoje opće akte sa izmjenama i dopunama ovog Zakona, a za rok koji se ocjenjuje da je primjeren vrsti i količini izmjena predviđenih ovim Zakonom.

Uz članak 15.

Ovom odredbom na uobicajeni način se propisuje vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona, s time da će se odredbe kojima se briše komunalna djelatnost «opskrba toplinskom energijom» primjenjivati nakon što se donese posebni zakon kojim će se urediti djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, a kako je to propisano člankom 39. Zakona o energiji (NN br. 68/01).